DEMOKRĀTIJA

Reizi piecos gados ES pilsoņi tiešās vēlēšanās ievēlē savus pārstāvjus Eiropas Parlamentā. Nākamās vēlēšanas notiks 2029. gadā.

EUROPE@SCHOOL

DEMOKRĀTIJA

ES pilsoņi, kas dzīvo ārvalstīs, ir tiesīgi piedalīties (balsot un kandidēt) pašvaldību un Eiropas vēlēšanās savā dzīvesvietā. Piemēram, Grieķijas pilsone, kas dzīvo Berlīnē, var tikt ievēlēta par pilsētas domes priekšsēdētāju.

EUROPE@SCHOOL

DEMOKRĀTIJA

ES pilsoņu iniciatīva: ja viens miljons pilsoņu no vismaz septiņām dažādām dalībvalstīm paraksta konkrētu ierosinājumu, viņi var aicināt Eiropas Komisiju sagatavot tiesību akta ierosinājumu.

EUROPE@SCHOOL

DEMOKRĀTIJA

Eiropas Parlaments ir iesaistījies vēlēšanu novērošanā valstīs ārpus ES, lai sekmētu brīvu un godīgu vēlēšanu norisi, piem., Ēģiptē.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

ES iedzīvotāji var brīvi ceļot visā ES.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

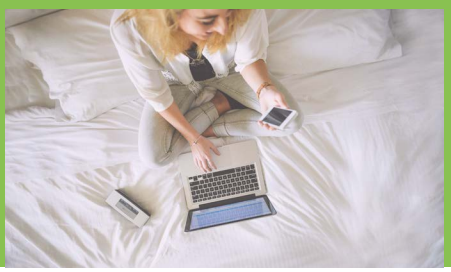

Uzņēmumi nav tiesīgi vākt personas datus, izņemot stingri noteiktus gadījumus. Šīs ir mūsu tiesības uz privātumu un datu aizsardzību.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

ES iedzīvotāji var brīvi strādāt jebkurā ES dalībvalstī bez nepieciešamības iegūt darba atļauju.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

Eiropas Savienībā var paust viedokli, nebaidoties no ieslodzīšanas. Šī ir vārda brīvība. Nav atļauta tikai naida runa, kurā aicināts aizskart citus cilvēkus vai cilvēku grupas.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

Ne tik pārtikuši reģioni saņem ES papildu finansiālu atbalstu.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

ES dalībvalstis ir vienojušās palīdzēt cita citai, ja kādai no tām draud teroristu uzbrukums vai ja tā cietusi dabas vai cilvēka izraisītā katastrofā.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

ES sniedz vērienīgu politisko, humāno, militāro un finansiālo atbalstu Ukrainai. ES ir izveidojusi īpašu finanšu instrumentu 2024.–2027. gadam, sniedzot Ukrainai finansiālu atbalstu līdz 50 miljardiem eiro.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

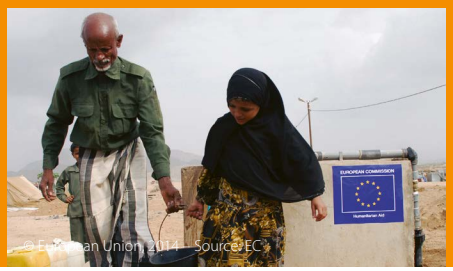

ES un tās dalībvalstis kopā nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

ES iedzīvotāji, kas studē citā ES dalībvalstī, maksā tādu pašu mācību maksu kā attiecīgās valsts studenti. Piemēram, students no Itālijas, kas mācās Parīzē, maksā tieši tādu pašu mācību maksu kā Francijas iedzīvotāji.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

Bērna dzimšanas vai adopcijas gadījumā abiem vecākiem ir tiesības uz vismaz četru mēnešu bērna kopšanas atvaļinājumu, lai rūpētos par bērnu.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

Eiropas Savienībā iedzīvotāji ir aizsargāti pret darba atteikumu vai atlaišanu seksuālās orientācijas dēļ.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

Saskaņā ar ES tiesību aktiem līdz 2026. gada jūnija beigām 33% no visiem vadošajiem amatiem lielajos uzņēmumos vajadzētu ieņemt sievietēm kā nepietiekami pārstāvētam dzimumam.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

Eiropas Savienībā visiem cietušajiem un aizdomās turētajiem ir tiesības uz taisnīgu tiesu. Visi aizdomās turētie ir nevainīgi, līdz tiesā tiek pierādīta viņu vaina.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

Noziegumos cietušos un aizdomās turētos par noziegumiem ir jāinformē par juridiskajām procedūrām valodā, ko viņi saprot. Šo pakalpojumu apmaksā dalībvalsts, kurā notiek tiesa.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

ES dalībvalstis, kas neievēro likuma varu, var saņemt brīdinājumu vai sodu un var tikt uz laiku izslēgtas no ES lēmumu pieņemšanas procesa.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

ES dalībvalstīm ir jāievēro ES noteikumi un regulas. Ja tās to nedara, tās tiek tiesātas ES Tiesā.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

Eiropas Parlaments piešķir Saharova balvu tiem cilvēkiem visā pasaulē, kuri snieguši ievērojamu ieguldījumu cilvēktiesību aizstāvībā.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

ES ieceļ īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos. Šī pārstāvja pienākums ir uzlabot ES cilvēktiesību politiku ārvalstīs.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

ES kandidātvalstīm ir jāizveido stabilas institūcijas, kas garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un cieņu pret minoritātēm un to aizsardzību. ES aktīvi atbalsta kandidātvalstis šajā procesā.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

Visām ES dalībvalstīm jāparaksta un jāievēro Eiropas Cilvēktiesību konvencija.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

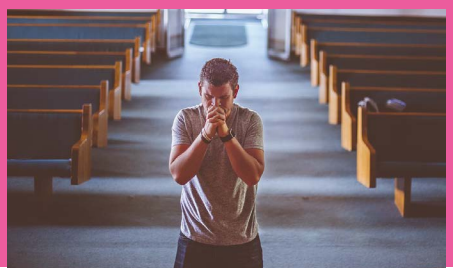

Jūs brīvi varat piekopt vai mainīt savu reliģiju un reliģisko pārliecību.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

ES atbalstīja projektu, kurā romu un citu tautību žurnālisti izveidoja 25 īsfilmas par romu kopienām. Projekta mērķis bija vērst uzmanību uz stereotipiem, kas ziņās par romiem plašsaziņas līdzekļos ietekmē sabiedrības attieksmi.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

ES dalībvalstīm ir jāapkaro televīzijas raidījumos pausta naida runa, kas vēršas pret konkrētu rasi, dzimumu, reliģiju vai tautību.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

Plašsaziņas līdzekļiem ir jāatspoguļo visi norišu aspekti sabiedrībā. Ar plašsaziņas līdzekļu plurālisma uzraudzības instrumenta palīdzību tiek pārbaudīts, vai tā notiek.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIEŅAS IEVĒROŠANA

Visās ES dalībvalstīs ir aizliegts nāvessods.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIEŅAS IEVĒROŠANA

Visās ES dalībvalstīs ir aizliegta spīdzināšana.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIEŅAS IEVĒROŠANA

Visiem patvēruma meklētājiem Eiropas Savienībā ir tiesības uz pajumti, pārtiku un sanitārijas pakalpojumiem laikā, kamēr tiek izskatīti patvēruma pieteikumi.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIEŅAS IEVĒROŠANA

Bērnu darbs, paverdzināšana un darbaspēka ekspluatācija Eiropas Savienībā ir aizliegta.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Eiropas Savienībā var brīvi paust savu viedokli, taču naida runa ir aizliegta.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Strādāt citā ES valstī var tikai tad, ja ir darba atļauja.

NEPAREIZI

Visi ES iedzīvotāji var brīvi strādāt jebkurā ES dalībvalstī bez nepieciešamības iegūt darba atļauju.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Uzņēmumi var vākt personas datus bez mūsu piekrišanas.

NEPAREIZI

Uzņēmumi nav tiesīgi vākt personas datus, izņemot stingri noteiktus gadījumus.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES pilsoņi var brīvi ceļot visā ES.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Eiropas Savienības iestādes netiek ievēlētas tiešās vēlēšanās.

NEPAREIZI

Kopš 1979. gada ES pilsoņi reizi 5 gados ievēlē jaunu Eiropas Parlamenta sastāvu.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES pilsoņi nevar ierosināt jaunus ES līmeņa tiesību aktus.

NEPAREIZI

ES pilsoņu iniciatīva dod ES pilsoņiem iespēju prasīt, lai Eiropas Komisija izstrādā jaunus likumus.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES pilsoņi, kas dzīvo ārvalstīs, ir tiesīgi piedalīties (balsot un kandidēt) pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Eiropas Parlaments novēro vēlēšanas valstīs ārpus ES, lai sekmētu brīvu un godīgu vēlēšanu norisi.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Eiropas Savienībā nav noteikumu par bērna kopšanas atvaļinājumu.

NEPAREIZI

ES nodrošina bērnu vecākiem vismaz 4 mēnešus ilgu bērna kopšanas atvaļinājumu.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Eiropas Savienībā iedzīvotāji ir aizsargāti pret darba atteikumu vai atlaišanu savas seksuālās orientācijas dēļ.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Ja ES pilsoņi studē citā ES dalībvalstī, viņiem mācību maksa ir par 10 % lielāka nekā attiecīgās dalībvalsts studentiem.

NEPAREIZI

ES pilsoņi maksā tādu pašu mācību maksu kā attiecīgās valsts studenti.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Ja ES dalībvalsts neievēro ES tiesību aktus, tai jāstājas ES Tiesas priekšā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Noziegumos vai negadījumos cietušie ir jāinformē par juridiskajām procedūrām valodā, ko viņi saprot. Aizdomās turētajiem nav šādu tiesību.

NEPAREIZI

Gan cietušajiem, gan aizdomās turētajiem ir tiesības saņemt informāciju valodā, ko viņi saprot.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Eiropas Savienībā visiem cietušajiem un aizdomās turētajiem ir tiesības uz taisnīgu tiesu.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Ja ES dalībvalsts pārkāpj ES pamattiesības, to izslēdz no ES.

NEPAREIZI

Valsts var saņemt brīdinājumu vai sodu vai var tikt uz laiku izslēgta no ES lēmumu pieņemšanas procesa.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Ne tik pārtikuši reģioni Eiropas Savienībā saņem papildu finansiālu atbalstu.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Ja kādā ES dalībvalstī notiek teroristu uzbrukums, citas dalībvalstis palīdzēs attiecīgajai valstij.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES un tās dalībvalstis pasaules mērogā nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā pēc ASV.

NEPAREIZI

Kopā tās nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

Ar plašsaziņas līdzekļu plurālisma uzraudzības instrumenta palīdzību tiek pārbaudīts, vai plašsaziņas līdzekļi Eiropas Savienībā atspoguļo visus norišu aspektus sabiedrībā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES atbalsta Ukrainu, sniedzot vērienīgu humanitāru, militāru un finansiālu palīdzību.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Eiropas Savienībā nav iespējams mainīt reliģisko piederību.

NEPAREIZI

Reliģiju vai reliģisko pārliecību var brīvi piekopt vai mainīt.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

ES ieceļ īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Dažās ES valstīs naida runa televīzijas raidījumos ir atļauta.

NEPAREIZI

Televīzijas raidījumos pausta naida runa, kas vēršas pret konkrētu rasi, dzimumu, reliģiju vai tautību, ir jāapkaro visās ES dalībvalstīs.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Dažās ES valstīs nāvessods joprojām ir atļauts.

NEPAREIZI

Nāvessods ir aizliegts visās ES dalībvalstīs.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Visiem patvēruma meklētājiem Eiropas Savienībā ir tiesības uz pajumti, pārtiku un sanitārijas pakalpojumiem patvēruma pieteikuma izskatīšanas laikā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Bērnu darbs nav vēlams, bet dažās ES valstīs tas joprojām ir atļauts.

NEPAREIZI

Bērnu darbs ir aizliegts visās ES valstīs.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Visās ES dalībvalstīs ir aizliegta spīdzināšana.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

ES kandidātvalstīm nav jāizveido stabilas institūcijas, kas garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un cieņu pret minoritātēm un to aizsardzību.

NEPAREIZI

ES kandidātvalstīm ir jāizveido stabilas institūcijas, kas garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un cieņu pret minoritātēm un to aizsardzību. ES aktīvi atbalsta kandidātvalstis šajā procesā.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Saharova balvu piešķir cilvēkiem, kas veicina ES sadarbību.

NEPAREIZI

Saharova balvu piešķir cilvēkiem, kas aizstāv cilvēktiesības.

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI NE-PAREIZI

Katrai ES dalībvalstij ir jāparaksta Eiropas Cilvēktiesību konvencija.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES iestājas par dzimumu līdztiesību, tostarp darba vietās.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

PAREIZI
NE-
PAREIZI

ES īsteno aktivitātes, lai mazinātu sabiedrības stereotipus par dazādu tautību cilvēkiem.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

DARBA LAPA

"VĒRTĪBU KARTE"

1. **Novērtē, cik stipra ir katra no ES vērtībām Tavā skolā, Latvijā un Eiropas Savienībā. Vērtēšanai izmanto skalu: 1 – vāja; 2 – vidēja, 3 – stipra. Pirms tam apraksti, ko ar katru šo apzīmējumu Tu saproti! Savu vērtējumu pamato!**

   Vāji saskatāma un iemiesota vērtība, manuprāt, nozīmē, ka....
   Vidēji saskatāma un iemiesota vērtība, manuprāt, nozīmē, ka...
   Stipri saskatāma un iemiesota vērtība, manuprāt, nozīmē, ka...

		Mūsu skola	Latvija	Eiropas Savienība
Demokrātija	Pārvaldes forma, kurā **varu īsteno tauta**, parasti ar ievēlētu pārstāvju starpniecību.			
Brīvība	**Varam brīvi** rīkoties un runāt vai domāt to, ko gribam. Brīvība ir arī stāvoklis, kurā cilvēks nav ieslodzīts vai paverdzināts.			
Solidaritāte	Mēs visi esam saistīti ar citiem un atbildīgi cits par citu. Solidaritāte izpaužas kā **savstarpējs atbalsts** grupas ietvaros.			
Vienlīdzība	Visi cilvēki ir vienlīdzīgi attiecībā uz statusu, **tiesībām** (likuma priekšā) un iespējām.			
Taisnīgums / likuma vara	Visas personas un iestādes ir pakļautas **skaidriem un taisnīgiem likumiem**, kas tiek godīgi piemēroti un īstenoti, un ir atbildīgi šo likumu priekšā.			
Cilvēktiesību ievērošana	Cilvēktiesības ir **pamattiesības un pamatbrīvības**, kas pienākas ikvienam pasaules iedzīvotājam. Tās vienmēr jāievēro un jāaizsargā.			
Iecietība / plurālisms	Mēs pieņemam un cienām **dažādus viedokļus un uzvedību sabiedrībā**, arī tos, kas mums nepatīk vai kam mēs nepiekrītam.			
Cilvēka cieņas respektēšana	Vienmēr jārespektē cilvēku **fiziskā un psiholoģiskā neaizskaramība**.			

2. **Kā Tu vari stiprināt ES vērtības? Mini konkrētus piemērus!**